

Overweging bij Johannes 21:1-14

Als u wel eens in de kerk van Jorwert bent geweest, herkent u misschien dit kunstwerk. Het staat normaal gesproken niet hier, maar het hangt in een hoekje van de voorkerk, waar we (ook weer normaal gesproken...) aan tafel zitten, koffie of thee drinken, onze boterhammen delen en ervaringen met elkaar uitwisselen. Voor mij is het zo'n afbeelding die heel vertrouwd is, omdat hij daar altijd zo warm en kleurrijk hangt. Echt goed kijken doe ik een enkele keer, en dan valt er altijd iets nieuws op. Ik wilde het schilderij vanochtend laten zien, omdat het aan de ene kant zo gewoon en eenvoudig is – een paar mensen samen aan tafel. Aan de andere kant licht er iets heel bijzonders op: intiem, warmhartig, mysterieus. Daarover wil ik het vanochtend hebben: over hoe in ons heel gewone dagelijkse doen soms iets van God zichtbaar wordt.

Het kunstwerk is van de kunstenaar He Qi (afkomstig uit China, woont in VS). Het verbeeldt het verhaal van de Emmaüsgangers dat ook hoort bij deze periode na Pasen. Twee leerlingen van Jezus lopen een hele dag samen op met een onbekende man, en pas tijdens de maaltijd, in het simpele gebaar van het breken van het brood, herkennen ze in hem ineens Jezus, de opgestane Heer.

Wij hoorden zojuist een van de andere verschijningsverhalen. Op het strand, bij een houtvuurtje, herkennen de leerlingen Jezus, levend en nabij. Ook in ons verhaal licht in het heel gewone iets bijzonders op. (De vis op het kunstwerk is misschien een knipoog van He Qi naar ons verhaal).

Na de prachtige jaren die ze met Jezus samen hebben doorgebracht en na de enerverende, treurige gebeurtenissen rond zijn dood, zijn ze weer thuis, Petrus en de andere leerlingen, terug in Galilea. En het leven gaat door, heel gewoon. Ook al gebeuren de meest vreselijke dingen, het wordt toch tijd om een hapje te eten, tijd om naar bed te gaan en weer op te staan, om je aan te kleden en aan het werk te gaan. Zo gaat dat, en dat is niet alleen na iets treurigs trouwens. Ook na een feest moet gewoon de afwas weer gedaan worden. Het gewone leven en het trouw ter hand nemen van alles dat moet gebeuren, dat kan op zulke momenten echt een zegen zijn. Daarom is het mooi dat Petrus zegt: 'Ik ga vissen.' De anderen gaan met hem mee. Even kun je het idee hebben dat er niets gebeurd is. Het is alsof de tijd heeft stil gestaan want het is precies zoals voor hun eerste ontmoeting met Jezus, daar aan het meer. Ze pakken de draad van hun leven weer op.

Je zou het zo kunnen zien: Petrus vertegenwoordigt de kant in ons die ons gaande houdt, de kant van het doen, van trouw zijn aan de taken die op je liggen te wachten, trouw aan wat het leven van je vraagt. De zorg, het werk. En dat is belangrijk, zorg dragen voor datgene wat nodig is en gedaan moet worden.

Maar de valkuil daarvan – ook die kennen we allemaal wel – is dat dat werken, zorgen, doen – zwoegen wordt, geploeter. Je bent in een moeilijke periode van je leven, de omstandigheden zijn zwaar. Je doet je uiterste best, probeert alle ballen in de lucht te houden. Je bent bij wijze van spreken de hele nacht aan het vissen maar je vangt helemaal niets. Het gevaar is dat er een soort eendimensionaliteit ontstaat, dat je in een tunnel van ploeteren terecht komt en dat je ook nog gaat geloven dat alles daarvan afhangt. Als jij het niet doet, gebeurt het niet.

In het verhaal gebeuren ineens wonderlijke dingen, die van een andere orde lijken te zijn, van een andere kant komen. Het hele verhaal krijgt iets dromerigs en mysterieus, in de ochtendschemer.

Het begint met die vreemdeling aan de waterkant, die zegt: 'Hebben jullie wel te eten?' Jullie zijn zo druk bezig, maar waar doe je het van? Ben je zelf wel gevoed? Heb je wel ontbeten?

En die vreemdeling zegt ook: 'Gooi het net uit aan de andere kant.' Dat is zoiets als: misschien kun je ook op een andere manier aankijken tegen wat je aan het doen bent. Misschien zijn er andere mogelijkheden, andere perspectieven. Misschien hangt het niet helemaal van je eigen geploeter af.

Het is niet Petrus die de vreemdeling herkent, maar een andere leerling, die helemaal niet bij naam genoemd wordt. Van hem wordt alleen gezegd dat Jezus van hem hield. Nou denk ik dat Jezus van al zijn leerlingen hield, maar kennelijk was deze leerling iemand die dat ook echt kon ontvangen. Hij kon zich helemaal laten liefhebben. Hij kon Jezus' liefde toelaten en dan word je zelf ook liefde.

En ik stel me voor dat terwijl Petrus en die anderen druk aan het werk zijn, deze leerling een beetje dromerig voor zich uit zit te kijken. Hij kijkt met de ogen van zijn hart en ziet dat er iets bijzonders aan de hand is. Het kan niet anders, die vreemdeling, sprekend Jezus.

Je zou kunnen zeggen dat deze leerling staat voor een andere kant in ons, die we ook allemaal wel hebben. De kant van lang en liefdevol kijken naar wat er is. De diepte peilen, je verwonderen, de kostbaarheid, de liefde van God ontdekken. Ook dat hebben we allemaal, maar in de drukte van het doen komt die kant van ons wel eens in het gedrang.

Wat ik heel mooi vind in het verhaal: Als deze leerling met de ogen van zijn hart kijkt en zegt: 'Het is de Heer!', dan is het wel Petrus die direct het water inspringt om naar hem toe te gaan. Johannes zou misschien nog wel een uurtje kunnen blijven dromen en dan gebeurt er natuurlijk ook niks. Liefdevol kijken en in actie komen horen bij elkaar, ze kunnen niet zonder elkaar.

Dan komt die ontroerende scène op het strand. Jezus heeft een vuur gemaakt en staat daar vis te bakken. Het is zijn heel concrete, tastbare zorg en liefde voor die mannen die zo hun best gedaan hebben. Jezus zorgt voor hun ontbijt. En hij zegt: 'Kom, dan leg ik jullie vis er ook bij.' Het is tegelijkertijd geven en ontvangen van liefde.

Dit soort momenten – als je die meemaakt in je leven – zijn heel kostbaar. Het kenmerkt zo'n moment dat geven en ontvangen in elkaar overgaan. Je ontvangt een paar visjes en je legt er een paar visjes bij. Dat is de eenvoud van het delen. En zulke momenten kun je God heel dichtbij voelen. Iets van Gods liefde breekt door in je leven.

De leerlingen durven niet te vragen aan de vreemdeling: 'Bent u het, Jezus?' Maar ze weten het. Ook dat is eigenlijk zo herkenbaar. Als je zo'n kostbaar moment van ontroering, van diepte, van liefde ervaart, dan weet je het met al je vezels. Maar het is ook zo kostbaar dat je er geen etiket op wilt plakken: 'God was here'. Je durft het niet te vragen, niet te zeggen, maar het hoeft ook niet, want je weet dat het zo is.

ds. Saskia Leene
Jorwert, 18 april 2021